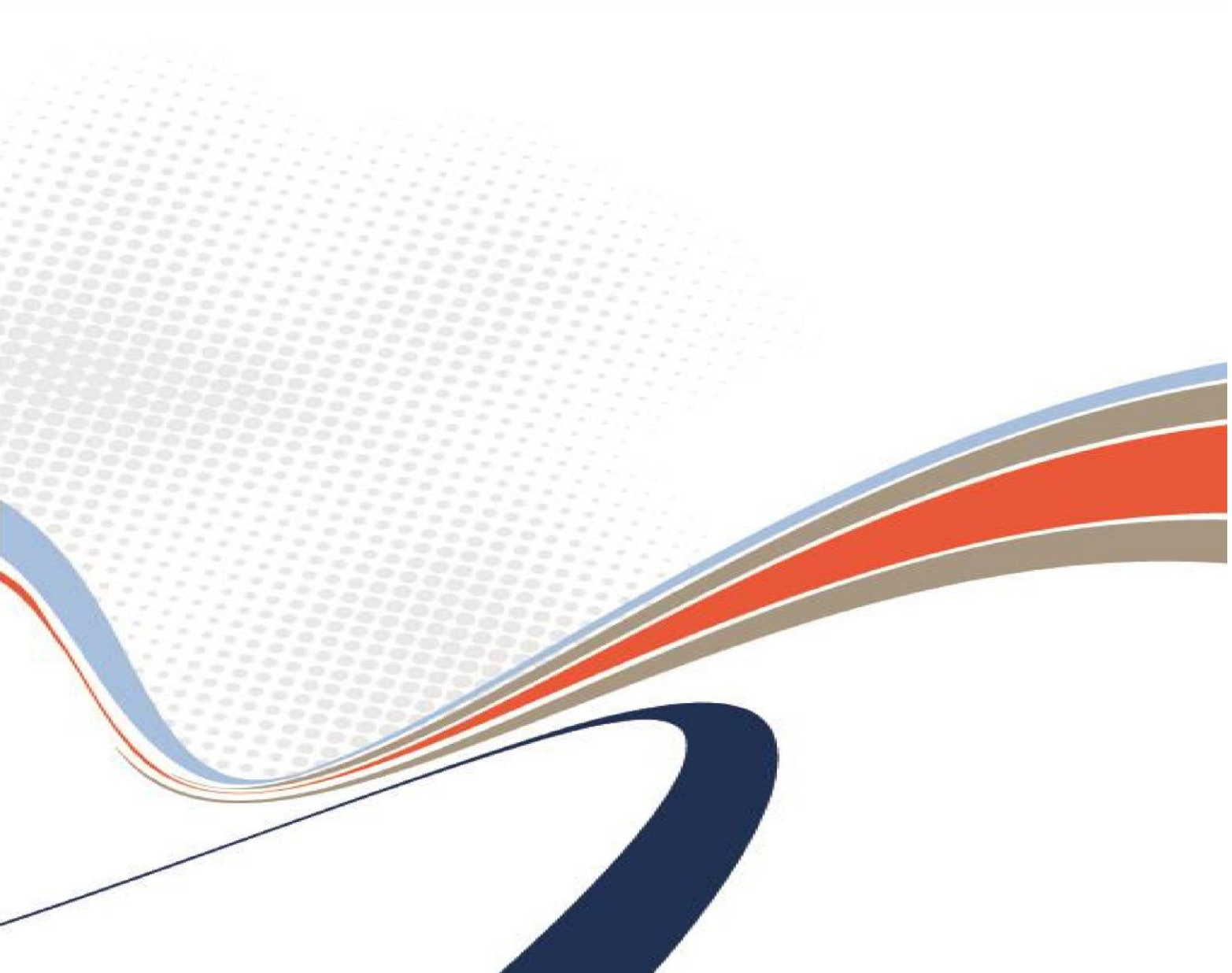

Rapport for tilskudd til Inkludering i idrettslag

2019

Kulturdepartementet
PB. 8030 Dep
0030 Oslo

Deres referanse: 18/5749-3
Dato: 21. februar 2020

Rapport for Inkludering i idrettslag 2019

Det vises til brev om tilskudd fra Kulturdepartementet (KUD) til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) datert 3. januar 2019. NIF ble tildelt 18 mill. kroner til ordningen Inkludering i idrettslag for 2019 av overskuddet i Norsk Tipping AS til idrettsformål.

NIF takker for tildelingen.

Mål og målgruppe i ordningen

Flere av de største byene i landet står overfor spesielle utfordringer knyttet til å rekruttere barn og ungdom til idrettslagene. Det overordnede målet med tilskuddsordningen er å inkludere nye grupper inn i lagenes ordinære aktivitetstilbud, gjennom å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer som kan være til hinder for å delta i organisert idrettsaktivitet.

Målgruppen er barn og ungdom som står overfor økonomiske og/eller kulturelle barrierer som kan være til hinder for å delta i organisert idrett. Tilskuddet skal benyttes til tiltak rettet mot barn og ungdom (6-19 år) med innvandrerbakgrunn – med særlig vekt på jenter, og mot barn og ungdom fra familier med lav betalingsevne.

Regnskap for 2019 og overføring av midler til 2020

NIF har kanalisert tildelte midler videre til idrettsråd og idrettskretser (de regionale forvaltningsenhetene) i de omsøkte byene/byområdene. NIF tildelte disse 17 590 000 kroner, inkludert overførte midler fra 2018. NIF har benyttet 95 662 kroner til kompetansesamlinger for forvaltningsenhetene, samt 12 500 kroner til revisor.

NIF har mottatt regnskap for alle forvaltningsenhetene. Vedlagt denne fagrapporten følger en sammenstilling av regnskapet for regionale forvaltningsenhetene. Her fremgår forvaltningsenhetenes samlede tildeling til de lokale idrettslagene. Eventuelle ubrukte midler over 500 kroner må betales tilbake i sin helhet til NIF. Regnskapsoversikten viser at forvaltningsenhetene ikke har ubenyttede midler for 2019. Trondheim idrettsråds overskudd er kommunale midler og vil bli overført til 2020.

Vedlagt er også regnskap og revisorberetning for NIF sentralt for 2019. Regnskapet for NIF sentralt viser ubrukte midler på 377 587 kroner. Dette ble søkt overført til 2020 i søknad fra NIF til KUD datert 1. november 2019. (Regnskapet var ikke klart da

søknaden ble sendt, så beløpet som NIF søkte overført var ca. 385 000 kroner.) De ubrukte midlene vil inngå i tildelingen for 2020 til forvaltningsenhetene.

Om rapporteringen

NIF har videreutviklet rapporteringsprosessen i 2019. NIF har sendt ut en undersøkelse gjennom portalen Netigate direkte til idrettslagene i ordningen. De har besvart en rekke spørsmål som blant annet omfatter type idrettstilbud de har gjennomført, antall deltakere de har nådd, hvilke virkemidler de har gjennomført og hvilke virkemidler som de mener fungerer. Idrettslagene har rapportert på antall deltakere uavhengig av deltakernes bakgrunn og betalingsevne. På hvilke virkemidler som fungerer derimot, har de svart med tanke på målgruppene. Idrettslag som har mottatt under 25 000 kroner har besvart en kortere del enn de som har mottatt over 25 000 kroner. NIF har mottatt direkte rapporter fra 253 idrettslag.

NIF har sammenstilt de kvantitative svarene fra idrettslagene.

Videre har NIF sendt ut en undersøkelse til alle idrettsråd og idrettskretser i ordningen. De har sammenstilt de kvalitative svarene fra idrettslagene, samt svart på spørsmål om blant annet egne tiltak og om hvordan ordningen fungerer.

Til sammen har NIF fått tilbakemeldinger og kunnskap som svarer opp KUDs rapporteringskrav og organisasjonens ønske om å utvikle ordningen.

Rapportmalene har blitt noe forenklet etter evaluering i 2019, det er gjort forbedringer i nettportalen, slik at prosessen har gått lettere sammenliknet med rapporteringen for 2018. Det er utfordrende å finne et nivå som ikke gjør det for vanskelig/omfattende for idrettslagene, samtidig som vi skal få inn tilfredsstillende svar. Rapportordningen skal evalueres også i 2020.

Dersom KUD har interesse av å se rådataene eller rapportmalene, kan dette ettersendes på etterspørsel.

NIFs arbeid

NIF har hatt god dialog med forvaltningsenhetene underveis i 2019, både på epost, Teams, telefon og møteplasser. De uttrykker at de i stor grad er fornøyd med oppfølgingen fra NIF.

NIF har gjennomført to seminarer for involverte parter. På seminarene har deltakerne utvekslet erfaringer om inkludering, diskutert organisering og effekt av ulike tiltak, fått status på NIFs arbeid for inkludering og fått faglig påfyll i form av presentasjoner fra undersøkelser, idrettslag og inkluderingstiltak i andre frivillige organisasjoner. KUD var også delaktige på seminaret i oktober hvor temaer som administrasjonskostnader og aktivitetsguide ble diskutert.

I tillegg har NIF organisert to samlinger for idrettsråd/idrettskrets som har tiltaket Aktivitetsguide. Dette var to svært nyttige seminarer som innebar erfaringsutveksling og deling av organisering og materiell.

Samtlige forvaltningsenheter deltok på NIFs inkluderingskonferanse den 17. oktober 2019 støttet av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). KUD deltok også på denne. Både Kunnskaps- og integreringsministeren og direktøren i IMDi hadde presentasjoner, som sammen med andre innlegg belyste viktigheten av idrettens bidrag for integrering av mennesker med innvandrerbakgrunn i samfunnet. Deltakerne satt forhåpentligvis igjen med kunnskap for hvordan, inspirasjon og motivasjon til videre arbeid for inkludering gjennom idretten.

Idrettsrådene/idrettskretsene har blitt informert om å bruke «ALLEMED» og Frivillighet Norges «Knekk inkluderingskoden», noe som de fleste nå har erfaring med å bruke, og sendt ut brosjyrene «Bli med», noe de bruker i mange sammenhenger. NIF har laget [nye nettsider](#) som omfatter både inkludering av mennesker med innvandrerbakgrunn og økonomi som barriere. Her kan organisasjonen finne mye kunnskap og verktøy som kan inspirere alle idrettens organisasjonsledd til å jobbe med inkludering.

NIF har revidert søknadsmalen for idrettsråd/idrettskretser og søknadsmalen for idrettslag som idrettsråd og idrettskretser kan benytte på sine idrettslag. Søknadsmalen er lik som rapporteringsmalen, og det står også beskrevet hva idrettslag må belage seg å rapportere på.

Videre følger en oversikt over bruken av midlene og vurdering av måloppnåelse i ordningen.

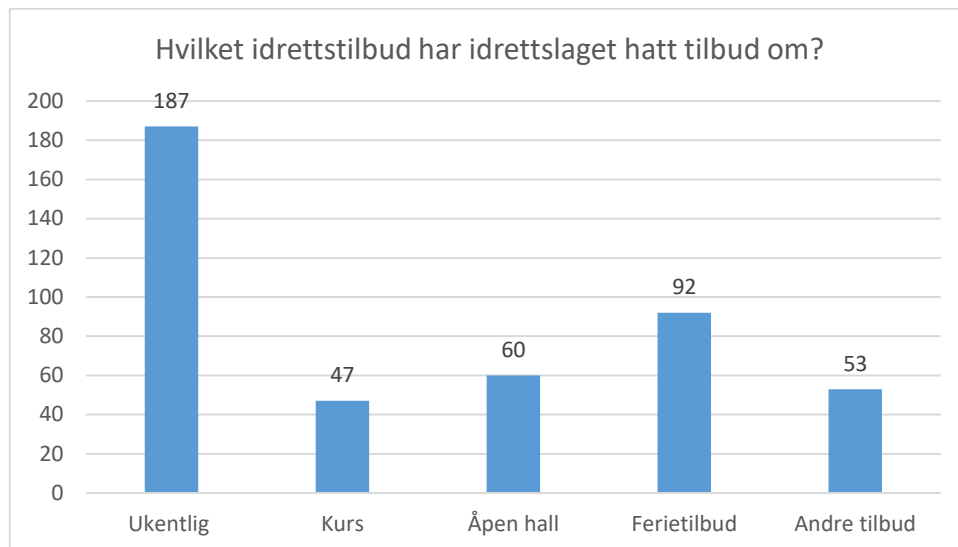
Gjennomførte idrettstilbud

Idrettsrådene/idrettskretsene har tildelt midler til 384 idrettslag (en nedgang fra 395 i 2018).

I tillegg har tre idrettsråd/idrettskrets tildelt 53 idrettslag behovsrettet økonomisk støtte til enkeltpersoner enten direkte eller via kommuner. Disse idrettslagene har ikke besvart rapportundersøkelsen, men har blitt fulgt opp på annen måte.

Om lag 1/3 av idrettslagene har mottatt under 25 000 kroner. Det er en økning i antall idrettslag som har mottatt 25 000 kroner eller mer sammenliknet med 2018.

Idrettslagene har fått tildelt midler til å gjennomføre 638 idrettstilbud (en økning fra 591 idrettstilbud i 2018).

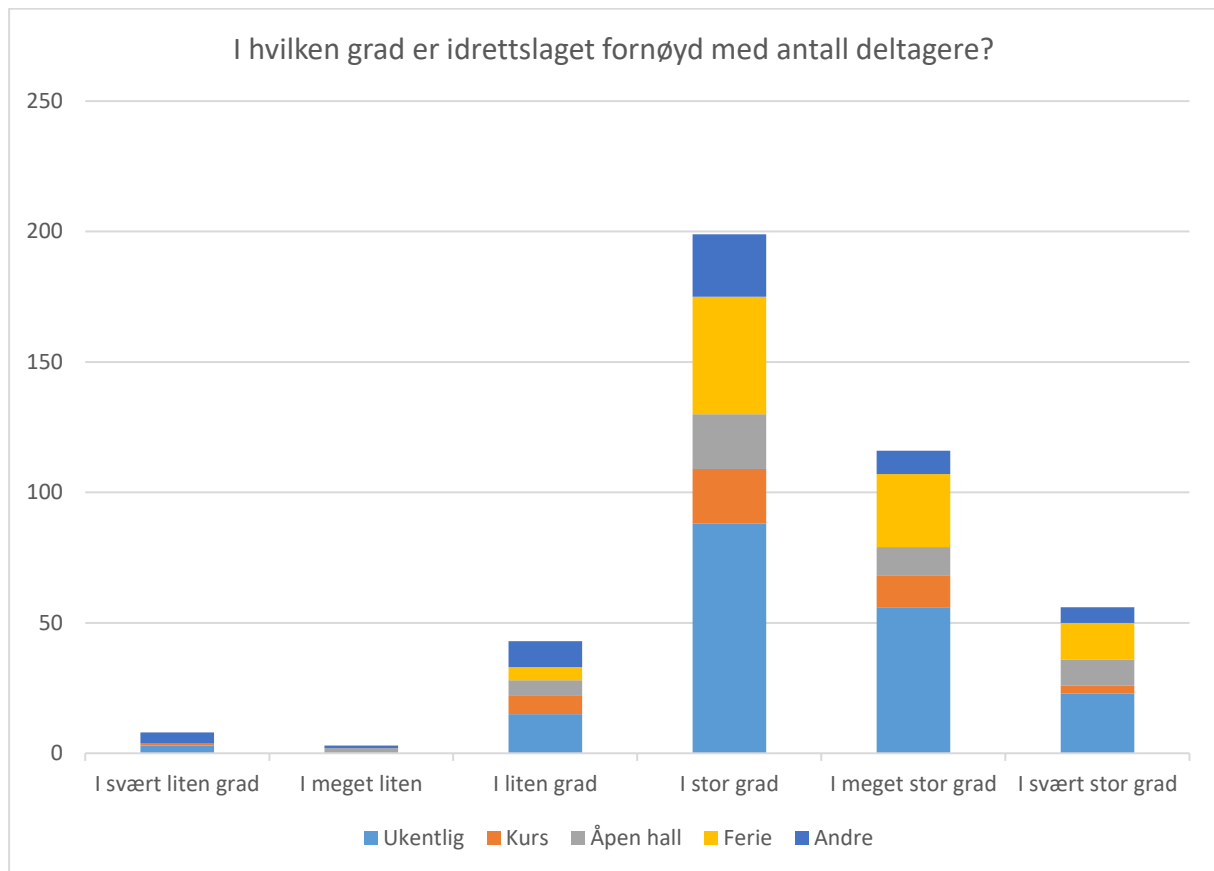
Figur 1 viser antallet av ulike type idrettstilbud som idrettslagene har gjennomført i 2019. Totalt er dette 439 idrettstilbud gjennomført av 253 idrettslag (de som har rapportert til NIF). 12 av idrettslagene har ikke besvart spørsmålet.

De fleste idrettstilbudene som gjennomføres er ukentlige tilbud, noe som er en ønsket prioritering. Deretter er ferietilbud/engangstilbud og åpen hall mye gjennomført.

Idrettslagene har tilbudt en mengde ulike idretter og aktiviteter. Den desidert hyppigst nevnte idretten er fotball. Andre idretter er håndball, basketball, volleyball, allidrett, svømming, kampsport, dans, klatring og ridning.

Totalt kan vi anslå at over 36 500 unike deltakere er nådd gjennom alle idrettstilbudene som er gitt av idrettslagene i løpet av 2019. Se vedlegg for detaljerte tabeller om antall deltakere på de ulike idrettstilbudene.

Idrettslag oppgir at de i stor grad er fornøyd med antall deltakere på de ulike tilbudene sine.

Figur 2 viser i hvilken grad idrettslagene er fornøyd med antall deltagere på de ulike idrettstilbudene sine.

Tiltak i regi av idrettsråd og idrettskretser

Halvparten av idrettsrådene/idrettskretsene har gjennomført egne aktivitetstiltak som åpen hall og ferietilbud i samarbeid med enten idrettslag eller andre organisasjoner med over 8000 deltagere. I tillegg kommer kursing og oppfølging av idrettslagsoppnevnte miljøkontakter/inkluderingsansvarlige som har fått flere hundre barn og unge inn i idrettslagenes aktiviteter. Som nevnt er det også 3 idrettsråd/idrettskretser som har gitt støtte til trenings- og medlemskontingent direkte til utøvere eller via kommunen. Støtten har bidratt til at i underkant av 2000 barn og unge har kunnet deltatt i regelmessig aktivitet på lik linje med andre barn og unge.

Flere idrettsråd og idrettskretser mottar også midler fra kommuner og fylkeskommuner, Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), Intregrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) eller andre. Disse midlene brukes enten til å forsterke Inkludering i idrettslagsarbeidet eller til annet inkluderingsarbeid. Dette kan være tildeling til idrettslag, klubbbesøk, aktivitetsguide, utstyrsstøtte og konferanser. Midlene har også vært brukt til å dekke stillinger til inkluderingsansvarlige i flere av idrettsrådene, som har kommet ordningen Inkludering i idrettslag til gode.

Idrettsrådene/ idrettskretsene har samarbeid, møter med og driver oppsøkende virksomhet blant annet mot ulike kommunale etater, NAV, skoler, helsesykepleiere, mottaksskoler, folkehelsekoordinatorer, utekontakter, flyktningetjenesten, voksenopplæring, andre frivillige organisasjoner, innvandrerråd, IMDi og utlånsentraler for å informere om tilbud i idrettslagene. Det handler i stor grad om å informere om idretten og sluse den enkelte i målgruppene inn i idrettslagsaktiviteter.

Idrettsrådet i Bodø samarbeider med NAV Bodø om tiltaket "helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier". De er i direkte kontakt med målgruppen i inkludering i idrettslag og formidler alle idrettstiltakene til familiene. NAV gir idrettsrådet informasjon om det er noen aktiviteter barn og unge vil prøve. Her kobler idrettsrådet på aktivitetsguider. Bodø idrettsråd er et eksempel på et NAV-idrettsråd-samarbeid som fungerer og som idrettsrådet har stor nytte av.

Sarpsborg idrettsråd i samarbeid med Kirkens Bymisjon etablert "skattkammeret", en utlånsentral hvor alle kan låne gratis idrettsutstyr. Sentralen holder til i samme lokaler hvor idrettsrådet har en åpen sosial møteplass ved Sarpsborg stadion. Utstyret er spesielt rettet mot unge mellom 13-19 år.

Stavanger idrettsråd har et tett samarbeid med Johannes Læringscenter, en skole for nyankomne flyktninger, innvandrere og andre minoritetspersoner. De har en samarbeidsavtale med skolen og deltar blant annet på foreldremøter og andre samlinger som skolen arrangerer. Her får idrettsrådet fortalt om den norske frivilligheten og informert om at de kan hjelpe med å få barn og unge ut i aktivitet.

Alle idrettsrådene/ idrettskretsene har fulgt opp idrettslagene gjennom enten besøk, telefon- og epostkontakt eller via sosiale medier. Ni av dem har organisert seminar for involverte idrettslag for å skape et fellesskap, utveksle erfaringer og gi faglig påfyll. 71 % av idrettslagene oppgir at de har deltatt på seminar.

Flere idrettsråd/idrettskretser støtter som sagt idrettslag som har miljøkontakter/ miljøguider/inkluderingsansvarlige. Disse har ansvaret for å ta imot barn, ungdom og deres familier og gi dem omvisning, informasjon og hjelp i f. eks medlemsregistrering. Disse skaper trygghet for familiene. Dette tiltaket er godt innarbeidet i enkelte idrettsråd, og under utvikling i andre. NIF ser på dette som et spennende tiltak som flere idrettsråd kan vurdere.

Begrensning på 10 prosent til administrasjon

KUD satte en begrensning fra 2019 om at maks 10 prosent av Inkluderingsmidlene kunne brukes til administrasjon i forvaltningsenhetene. Dette har skapt reaksjoner fra flere av idrettsrådene, og har vært oppe som tema ved flere anledninger, blant annet på seminar 16. oktober 2019 hvor KUD også var representert. NIF sendte ut en undersøkelse i etterkant av seminaret om omfattende spørsmål om idrettsrådet/idrettskretsen har blitt berørt av dette, og hvordan. NIF gjentok disse spørsmålene i rapporteringen for idrettsråd/idrettskretser.

Alle idrettsrådene/idrettskretsene har holdt seg innenfor «10 prosenten» i 2019, men det har resultert i kutt i stilinger, igangsetting av nye samarbeidstiltak og oppfølgingsarbeid (dvs. arbeid som krever tid) i 8 idrettsråd. Inkludering i idrettslagsarbeidet er mer omfattende enn å lyse ut midler, behandle søknader og tildele midler. Det må også omfattende oppsøkende- og oppfølgingsarbeid til, både overfor målgruppen direkte, idrettslag og samarbeidsaktører. I tillegg bør idrettsrådene/idrettskretsene delta på møteplasser og arrangere møteplasser med relevante aktører. Å iverksette inkluderingstiltak krever tid til planlegging, oppfølging og evaluering.

Noen idrettsråd sier at begrensningen for eksempel får konsekvens for hvor mange idrettslag, og særlig nye idrettslag, de tildeler midler til for å kunne gi en forsvarlig oppfølging av bruk av midlene. Sitat fra et idrettsråd: «Skal man sikre at tiltak som idrettslag søker midler til gjennomføres, når målgruppen og bidrar til å øke deltakelsen i idrett, krever det at man har ressurser til å følge opp.» Nedgangen i antall tildelinger til idrettslag fra 2018 til 2019 kan kanskje forklares med denne begrensningen.

De idrettsrådene/ idrettskretsene som ikke er påvirket nevneverdig har midler til administrasjon av egne eller kommunale kilder. Det betyr at de fleste forvaltningsenhetene bruker betydelig mer enn 10 prosent av sin tid til Inkludering i idrettslagsarbeid.

Idrettsrådene etterlyser mer helhetlig tenkning og frihet til å tilpasse arbeidet og midlene der det er behov, for å nå målene. Målgruppen er krevende å nå, og for å oppnå gode resultater og måloppnåelse, krever det ressurser som kan følge opp idrettslagene. Og for å kunne videreutvikle arbeidet, involvere flere idrettslag og øke synligheten, krever det administrative ressurser. Se også søknad fra NIF til KUD av 1. november 2019.

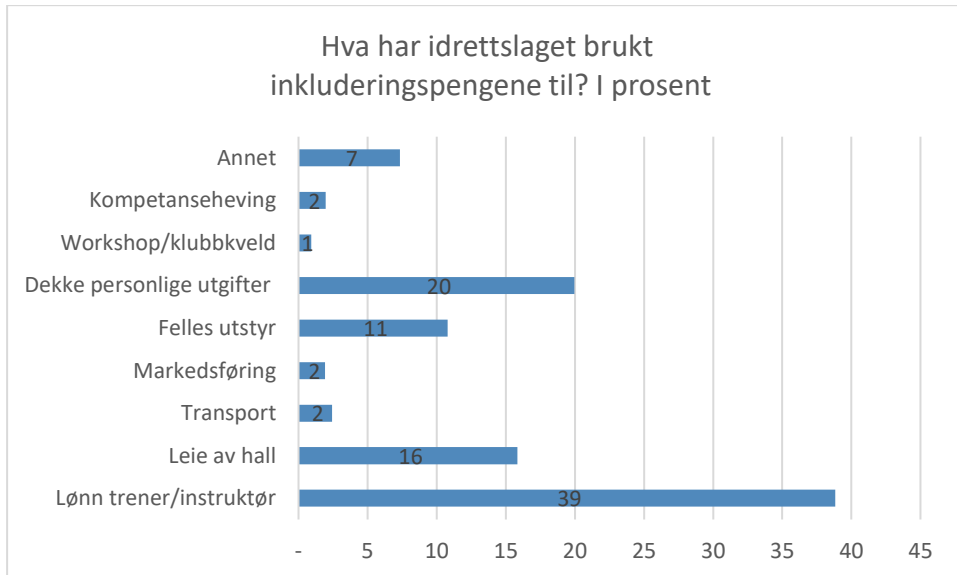
NIF setter pris på dialogen som har være mellom NIF og KUD om dette, og for en noe «romsligere» definisjonen av administrativt arbeid. Som NIF skrev i søknaden til KUD for 2020, oppfordrer NIF KUD til å undersøke dette i evalueringen av ordningen i 2020, og vurdere en endring.

Aktivitetsguide

Ingen av idrettsrådene/idrettskretsene har benyttet Inkludering i idrettslagsmidler til Aktivitetsguide i 2019. Syv av idrettsrådene i ordningen har dette tiltaket finansiert av andre (Bufdir, IMDi, kommunen). NIF har dermed ikke rapportert gjennom Inkludering i idrettslagsordningen om tiltaket, men har kjennskap til resultater gjennom annen rapportering og dialog. Kort fortalt viser dette tiltaket svært gode resultater, og er et tiltak som også særlig treffer ungdomsjenter med innvandrerbakgrunn godt.

Hva idrettslagene har benyttet midlene til

Idrettslagene har benyttet midlene til blant annet instruksjon/ lønn til trener, til å dekke utgifter til enkeltpersoner og til leie av hall.

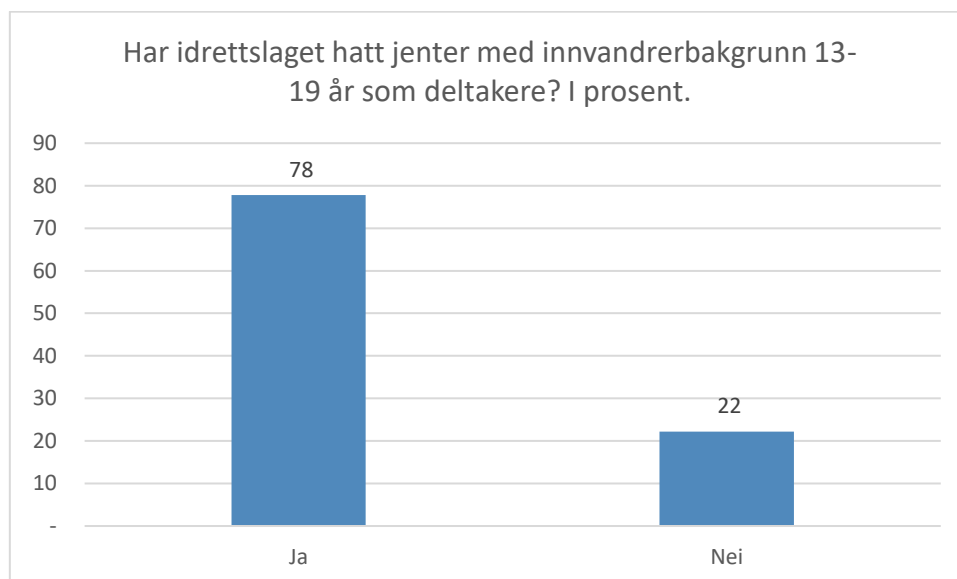
Figur 3 viser hva idrettslagene har benyttet inkluderingspengene på. Flere (66 av 253) av idrettslagene har også betydelige inntekter fra kommunen eller andre som de har brukt på inkluderingstiltakene. Disse inntektene utgjør om lag 14 millioner kroner.

Oslo idrettskrets (OIK) oppgir at mye av pengene går til instruksjon, men i flertallet av idrettslagene blir ikke dette utbetalt til instruktørene personlig. Svært mange medlemmer jobber dugnad for idrettslaget på inkluderingstiltakene og OIK betaler da idrettslaget for de timene medlemmene jobber. I noen idrettslag får f. eks. juniorlaget anledning til å jobbe inn sin egen kontingent (dersom det er mange på laget som ikke kan betale). OIK mener dette er en god løsning.

Tiltak rettet mot jenter med innvandrerbakgrunn og økonomiske støttetiltak

Jenter

Nær 80 % av idrettslagene hadde jenter i alderen 13-19 år med innvandrerbakgrunn som deltakere i idrettstilbudene sine (126 av 253 idrettslag har besvart dette spørsmålet).

Figur 4 viser andel idrettslag som hadde jenter med innvandrerbakgrunn som deltakere i sine idrettstilbud. Antall idrettslag som har besvart dette spørsmålet er 126.

Som vist nedenfor er innvandrerjenter fortsatt den målgruppen som er mest utfordrende å få rekruttert til deltakelse i de ulike idrettstilbudene. Idrettslagene nevner særlig kulturelle barrierer, der jentene både selv ønsker, og oppfordres av foreldrene, til å prioritere skole framfor idrett. Foreldrene kan føle utrygghet til å la jentene være ute relativt sent ute på kveldene. Det er utfordrende å nå ut med informasjon til jentene og foreldrene grunnet språk og det kan være lite forståelse for idretten, og dermed lite støtte hjemme. Foreldrene er skeptiske til at jenter og gutter trener sammen. Idrettslagene nevner også økonomi og religion som utfordringer. De kan tro at "kulturen ikke tillater deltakelse i idrett" og det kan være utfordringer i forbindelse med fasten, bekledning og nakenhet i garderobe. Det kan være utfordrende å få dem inn i hallen selv om de er påmeldte. Jentene kan mangle erfaring fra deltakelse tidligere, og har dermed lav kroppskontroll som gjør det vanskeligere å mestre. Det er mangel på forbilder av andre jenter og venninner som kan gjøre at de ikke vil være med.

Det som ser ut til at en suksessfaktor for å nå denne målgruppen er å ha et godt jentemiljø i klubben og at jentene kan trene i egne grupper. Det må være trygge miljøer med fokus på det sosiale. Det bør være kvinnelige trenere/instruktører og forbilder med samme bakgrunn i idrettslaget. Jentene må ha medvirkning og medbestemmelse i innholdet og kjenne mestringsfølelse. Jentene har også større sannsynlighet for å delta der de blir dratt med av en venninne eller rekruttert av eldre rollemodeller. Noen jenter trenger særskilt tilrettelegging som klesplagg og garderobefasiliteter. Familiene må kunne stole på idrettslaget og trenerne, så informasjon til foreldrene er viktig.

Å ha aktivitet tilknyttet ferier og cuper fungerer for denne gruppen. Videre fungerer lavterskelversjoner av idrettslagenes ordinære aktiviteter og kurs i en gitt periode, uten fokus på prestasjon. Dans og svømming er idretter som fenger.

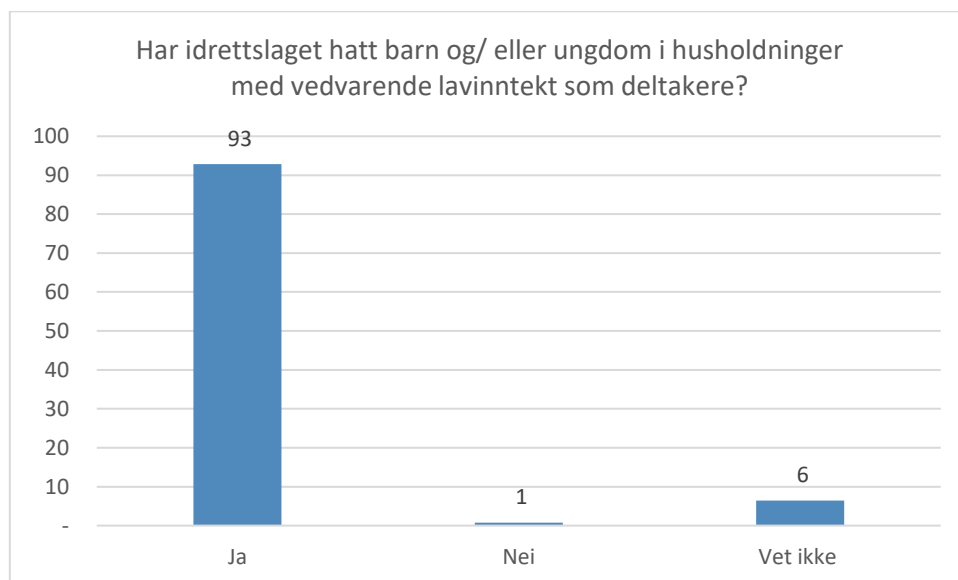
Utover dette er det de samme tiltakene og virkemidlene som fungerer overfor jentene som for de øvrige gruppene i målgruppene, se nedenfor.

Økonomiske støttetiltak

Det er utfordrende å nå ut til målgruppen barn og ungdom fra familier med vedvarende lavinntekt. Det er skam- og tabubelagt å si at man ikke kan være med grunnet økonomi. Det hender at barna bare forsvinner fordi de ikke tør å si fra om den økonomiske barrieren. Dersom deltakerne har vært med på et tiltak som er utenfor ordinære treningsgrupper, er det utfordrende å få dem med videre selv om idrettslagene legger til rette for lav betaling. Enten så blir treningsavgift, transport, turer, utstyr osv. for mye for foreldrene, eller så tror de at det blir for mye.

Å ha gratistilbud eller tilbud med lav egenandel er tiltak som hjelper for denne målgruppen. I tillegg til individuelle betalingsløsninger og gratis tilgang på utstyr.

De fleste idrettslag har hatt barn og/eller ungdom fra familier med vedvarende lavinntekt som deltakere i idrettstilbudene sine (140 av 253 idrettslag har besvart dette spørsmålet.)

Figur 5 viser andel idrettslag som har hatt barn og/eller ungdom fra familier med vedvarende lavinntekt som deltakere i idrettstilbudene. 140 idrettslag har besvart dette spørsmålet.

De aller fleste tiltakene som idrettslagene har gjennomført har vært gratis for deltakerne eller hatt en liten egenandel. Nær halvparten av idrettslagene har tatt inn

medlemsavgift, svært lav, og om lag 1/3 har tatt en treningsavgift, noe som kan være med å virke inkluderende (være forpliktende og gi tilhørighetsfølelse). Selv om disse avgiftene er dekket av inkluderingsmidlene i mange tilfeller.

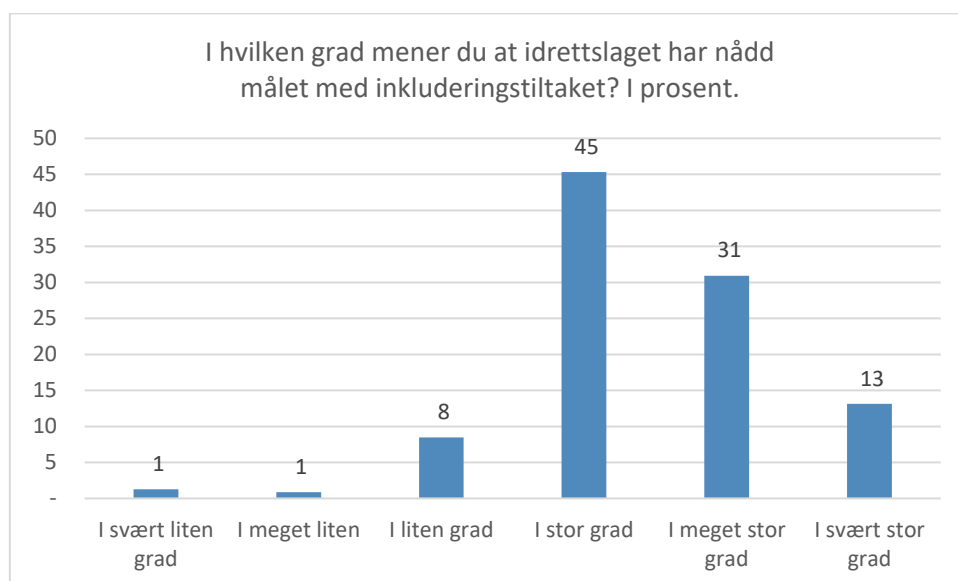
Regnskapsoversikten til idrettslagene viser at 59 % av idrettslagene har brukt hele eller deler av tilskuddet til å dekke personlige utgifter som treningsavgift, medlemskontingent, utstyr, turnering, reise mm. for barn og ungdom. 75 % har svart ja på spørsmålet om at de har dekket slike personlige utgifter (141 av 253 idrettslag besvarte dette spørsmålet).

I tillegg har, som nevnt ovenfor, 3 idrettsråd/idrettskretser gitt støtte for å dekke trenings- og medlemskontingent til 53 idrettslag direkte eller via kommunen. Støtten har bidratt til at i underkant av 2000 barn og unge har kunnet deltatt i regelmessig aktivitet på lik linje med andre barn og unge.

Støtte til personlige utgifter har fått mer oppmerksomhet i det siste og blir mer og mer etterspurt. 45 % prosent av idrettslagene oppgir at de har samarbeid med NAV eller andre som kan dekke deler av personlige utgifter (141 av 253 idrettslag besvarte dette spørsmålet). Dette er en økning fra 2018, en «positiv utvikling».

Hvilken grad målgruppene nås gjennom de tiltakene som gjennomføres

I hovedsak har målet til idrettslagene vært å inkludere barn og ungdom med innvandrerbakgrunn og fra familier med lav betalingsevne til sine idrettstilbud, og å ha billige eller gratis tilbud slik at alle som vil kan delta på lik linje som andre. De aller fleste idrettslag rapporterer at de i stor grad har nådd målet sitt.

Figur 6 viser i hvor stor grad idrettslaget har nådd målet med inkluderingstiltaket sitt. 236 av 253 idrettslag har besvart dette spørsmålet.

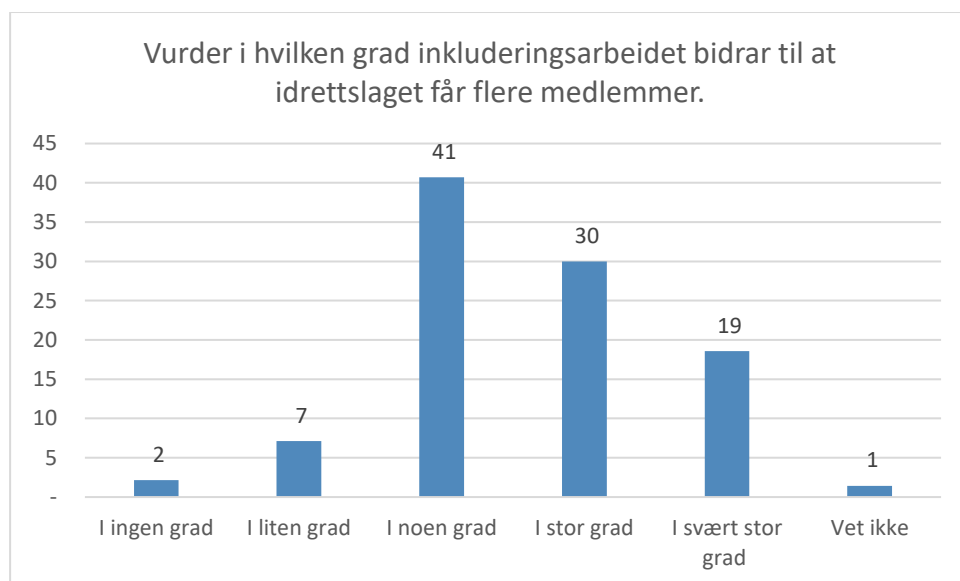
Idrettsråd/ idrettskretser oppgir at det er barn mellom 6 og 12 år som idrettslagene har best deltakelse av. Av disse er det igjen guttene som ser ut til å ha best deltakelse. Deretter er det best deltakelse blant gutter 13 til 19 år. Jenter mellom 13 og 19 år er vanskeligst å nå ut til.

Det er best deltakelse på ukentlige tilbud. Se vedlegget som viser oversikten over type idrettstilbud og antall deltakere i de ulike idrettstilbudene.

Om tiltakene på sikt virker rekrutterende og medfører medlemsøkning i de involverte lagene

89 % av idrettslagene oppgir at de har lyktes med å få noen i målgruppene til å delta over en lengre periode (ca. 6 måneder eller mer) (140 av 253 idrettslag har besvart dette spørsmålet). Dette mener NIF er et tilfredsstillende måltall.

De fleste av idrettslagene har oppgitt at inkluderings tiltaket bidrar til at idrettslaget har fått flere medlemmer.

Figur 7 viser i hvilken grad inkluderingsarbeidet bidrar til at idrettslaget får flere medlemmer. 140 av 253 idrettslag har besvart spørsmålet.

Idrettslagene oppgir at nesten 4000 deltakere har blitt medlemmer i idrettslaget i løpet av 2019. (126 av 253 idrettslag har svart på dette spørsmålet.)

Dette viser at ordningen er avgjørende for å kunne rekruttere målgruppen inn i idretten.

Ukentlige tilbud er den type idrettstilbud som har mest betydning for deltakelse over en lengre periode. Ferietilbud/engangstilbud har ofte god deltakelse, men idrettslag som organiserer slike tiltak bør ha en plan for å rekruttere til ukentlig deltakelse.

Antallet medlemmer fra målgruppen som er innmeldt i NIFs medlemssystem, er ikke mulig å få fram, siden personopplysninger om landbakgrunn og økonomi ikke blir registrert.

Utfordringer

Det er mange utfordringer for å få rekruttere og ivareta en målgruppe som har liten deltakelse i idretten i utgangspunktet. Idrettslagene nevner økonomi og kommunikasjon for å nå ut med informasjon som mest utfordrende overfor målgruppene. Videre er menneskelige ressurser og transport ofte oppgitte utfordringer. Det er de samme utfordringene som gjelder for både rekruttering og ivaretagelse av målgruppene. Utdypet forteller idrettslagene om følgende utfordringer:

- Å nå ut med informasjon til målgruppen pga. språkutfordringer, tilgjengelighet og tid overfor foreldre. Enkelte steder får ikke idrettslagene lov til å sende ut informasjon via skolene.
- Tilstrekkelig rekruttering for å forsvare opprettelse av tilbud.
- Deltakerne har mangel på økonomi og utstyr for videre deltakelse i idrettslagene.
- Nok frivillige personer som kan gjøre en ekstra innsats mot målgruppene.
- Kulturelle forskjeller som bekledning, oppmøtetid, dugnadsinnsats, interesser og holdninger.
- Manglende oppfølging og involvering av foreldre.
- At ungdommene ikke har drevet med idrett i yngre alder og konkurranse med skolearbeid.
- Transport til trening og kamper.
- Tilgjengelig arena/halltid på egnet tidspunkt.

Det er utfordrende å få målgruppene over i varig aktivitet. Økonomi er den største barrieren for å være med videre i idrettslaget. Det er også utfordrende å få kommunisert til foreldrene hvordan en overgang fra et gratistilbud til et vanlig tilbud kan skje.

Hvilke tiltak og virkemidler som fungerer overfor målgruppene

Dialog og samarbeid med aktører som er i kontakt med målgruppen, informasjon, økonomisk støtte, ingen/lav betaling og forankring i idrettslaget er tiltak og virkemidler som nevnes mest som fungerer overfor målgruppene.

Utdypet, ser det ut til at følgende tiltak og virkemidler fungerer på rekruttering og ivaretagelse av målgruppene:

Om økonomi:

- Ha gratis eller lav egenandel for målgruppen.

- Ha billig utstyr eller utstyr til utlån.
- Å ha midler tilgjengelig for å støtte enkeltbarn med utgifter som medlemsavgift, treningsavgift og utstyr.
- Å ha tilpassede betalingsløsninger.

Om aktivitetene:

- Å ha engasjerte og dyktige trenere/instruktører som har lyst til å gjøre en innsats for lokalmiljøet og som skaper tillit til deltakerne og familiene.
- Å ha aktivitet i nærheten av målgruppens bosted.
- Å la deltakerne prøve aktiviteten uten å måtte melde seg inn.
- Å tilby en aktivitet som er godt kjent for målgruppen.
- Å ha aktiviteter som er åpne for alle.
- Å ha lav terskel på aktivitetene.
- Å tilby ukentlig aktivitet i forskjellige idretter.
- Å ha tilbud i ferien.
- Å ha trenere, instruktører, dommere og andre forbilder med innvandrerbakgrunn. Det er særlig viktig med ungdommer og kvinner som forbilder.
- Gjøre små individuelle tilretteleggingstiltak for den enkelte.
- Å tilby idrettstilbud for foreldrene.

Om samarbeid og informasjon:

- Å kontakte målgruppen direkte.
- Å spre informasjon om tilbudet gjennom «jungeltelegrafene».
- Å ha tiltak i forbindelse med og gi informasjon via skolen, skolehelsetjenesten, SFO eller FAU. Skolen er særlig viktig.
- Å samarbeide kommunen (som helsestasjon, fritidsklubber, utekontakt, politi, kulturkontor, introduksjonscenter og barnevern)
- Å samarbeide med andre organisasjoner.
- Å skrive om idrettstilbudet på idrettslagets nettsider.
- Å skrive om idrettstilbudet i sosiale medier.
- Å engasjere innvandrerforeldre.
- Å ha en miljøkontakt/ inkluderingsansvarlig i idrettslaget som kan støtte og tilrettelegge for målgruppen, og gi foreldrene informasjon.
- Å dele ut informasjonsplakater og informasjonsbrosjyrer.

Om forankring og forutsigbarhet:

- Å ha forankring og involvering i styret.
- Å ha trenere og ledere som har ekstra engasjement for å inkludere alle.
- Å skrive om inkluderingsstiltakene i årsrapporten til idrettslaget.
- Ha god forankring over år og faste kontaktpersoner over tid.
- Å ha tiltak som har vært iverksatt over flere år.

Om bistand fra overliggende ledd:

- Å få god faglig og økonomisk faglig støtte fra idrettsrådet/idrettskretsen.
- Å delta på idrettsrådets eller idrettskretsens møteplass om inkludering.
- Å få hjelp til å nå ut til målgruppene.

Dette er tiltak og virkemidler som NIF og forvaltningsenhetene bør anbefale idrettslag i det videre arbeidet. NIF anbefaler idrettslagene til å arbeide for at målgruppen blir inkludert i idrettslagenes ordinære aktiviteter og at tiltakene som organiseres er åpne for alle og med lav kostnad, slik at alle, uavhengig av betalingsevne eller bakgrunn kan delta.

Under nevnes tiltak som færre enn 40 % av idrettslagene har gjennomført. Disse tiltakene kan ha fungert godt og hatt en positiv effekt der de er innført. Men tiltakene er kanskje ikke godt nok kjent slik at omfanget ikke er så stort ennå, eller så er de ikke realistiske å gjennomføre for alle idrettslag.

- Å bruke nettstedet frivillig.no for å rekruttere frivillige til tiltaket.
- Å dele ut informasjonsheftet «Bli med», et informasjonshefte om idretten på ulike språk.
- Å gi informasjon via kirke, moské eller andre trossamfunn.
- Bruk av verktøyet «ALLEMED».
- Å oversette informasjon til forskjellige språk.
- Å ha egne temakvelder om inkludering.
- Å gi informasjon via NAV.
- Å gi informasjon via innvandrersamfunn.
- Å tilby transport.
- Å knytte til seg en aktivitetsguide, miljøkontakt eller liknende for å følge opp målgruppene.

NIF og forvaltningsenhetene bør derfor vurdere om dette er tiltak som kun bør anbefales til idrettslag som har ressurser til det, eller det må tilføres ekstra ressurser og informasjon for å kunne gjennomføre det. Dette er hovedsakelig tiltak som er initiert sentralt med den hensikt å hjelpe idrettslagene med rekrutteringen, involveringen og forankringen. At det er lite brukt kan enten tyde på at tiltakene ikke har eksistert i tilstrekkelig tid slik at de er godt nok kjent ennå. Det kan også tyde på at arbeidet med målgruppen heller må tilpasses lokalt, hvor dialog og samarbeid mellom lokale aktører er det viktigste. NIF har respekt for at lokalledene vet best hvilke tiltak som fungerer og hvilke kontakter som bør opprettes for å nå målgruppen.

NIFs inkluderingsarbeid

I tillegg til ordningen Inkludering i idrettslag jobber NIF kontinuerlig for å øke mangfoldet i norsk idrett gjennom kartlegging, kampanjer, samarbeid, informasjon og rådgiving.

NIF har signert Fritidserklæringen, og jobber aktivt med de andre erklæringspartnerne for å følge opp erklæringen. Dette innebærer tett dialog med Bufdir som har ansvar for å koordinere oppfølging av erklæringen.

Sammen med flere andre organisasjoner har NIF etablert «Nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge» (NDFU), som står bak verktøyet ALLEMED. NIF oppfordrer alle organisasjonsledd til å gjennomføre verktøyet. I 2018 satte NIF i gang en stafett for å få mer trykk på dette, og stafetten har fortsatt i 2019 og vil fortsette i 2020. NIF følger Regjeringens arbeid med etablering av et nasjonalt fritidskort, og vil delta i utviklingsarbeidet for at fritidskortet best mulig skal kunne ivareta Fritidserklæringen.

Videre har NIF en samarbeidsavtale med BUA for å bidra til etablering av utstyrsordninger rundt om i landet.

NIF jobber også med å få ut budskapet om at idrettsorganisasjonen må jobbe for å senke kostnadene ved å delta, og å forsøke med intern omfordeling og løsninger internt i idrettslagene for å få dekket utgifter til enkeltmedlemmer. NIF mener at hver kommune bør ha en kontaktperson som idrettslaget kan ta kontakt med og at kommunene bør ha små summer som kan dekke treningsavgifter for enkeltbarn dersom intern omfordeling i idrettslaget ikke strekker til. Idrettsråd i ordningen har varierende erfaring med samarbeid med NAV. Og kun 45 prosent av idrettslagene i ordningen oppgir at de har samarbeid med NAV eller andre som kan dekke deler av personlige utgifter. Dette er en økning siden 2018, men det er likevel grunn til å arbeide videre med kommuner og NAV om dette.

NIF har flere ganger gjort undersøkelser om økonomi som barriere i organisasjonen både for å ha oversikt over arbeidet med temaet og for å identifisere nye utfordringer og muligheter.

Arbeid med økonomi som barriere er tatt inn som et kriterium for tildeling av støtte over post 3 til særforbund.

NIF er søkerorganisasjon til Stiftelsen Dam og mottar midler to ganger i året til inkluderingsprosjekter i regi av idrettslag, særforbund og idrettskretser. NIF har mottatt midler ved hver tildeling siden oppstarten i 1997. I 2019 mottok NIF midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner. Midlene ble benyttet til å starte opp Aktivitetsguide i to idrettsråd, til å avholde en landsomfattende inkluderingskonferanse og til å støtte et forskningsprosjekt på inkludering ved Norges Idrettshøgskole.

Midler tilgjengelig i IMDi, Bufdir og andre som er relevante for målgruppen formidles til organisasjonen.

NIF har i 2019 laget [nye nettsider](#) som omfatter både inkludering av mennesker med innvandrerbakgrunn og økonomi som barriere. Sidene blir jevnlig oppdatert.

NIF fungerer som rådgiver for underliggende organisasjonsledd og som formidler av erfaringer og kunnskap. Det er viktig for NIF å formidle kunnskap og holdninger internt i organisasjonen slik at alle ledd kommuniserer det samme ovenfor sine lokale samarbeidsparter. NIF vil arbeide videre for å få flere ungdom og voksne med innvandringsbakgrunn som trenere, ledere og dommere, med særlig fokus på rekruttering av kvinner. Det blir viktig å ta opp inkludering som tema i ordinære klubb utviklingstiltak, og det blir viktig å fortsette arbeidet med å redusere økonomiske barrierer generelt i idretten.

Avrunding og videre arbeid

Støtten gjennom inkludering i idrettslag gjør at idrettsråd, idrettskretser og idrettslag kan iverksette gode inkluderingstiltak som gir barn og ungdom mulighet for gode opplevelser og tilhørighetsfølelse til et godt miljø. Midlene bidrar også til å dekke utgifter til noen av deltakerne slik at de kan delta i ordinære tilbud. I tillegg til å bidra til at flere blir medlemmer, oppgir de fleste idrettslag at idrettslagets omdømme forbedres, at kriminalitet forebygges, at lokalmiljøet bedres og at de får flere foreldre til å bli engasjerte. Inkludering i idrettslag gir derfor positive ringvirkninger for samfunnet for øvrig.

Idrettslagene når målgruppene, men det må et kontinuerlig arbeid til for å rekruttere nye deltakere og ivareta eksisterende. Idrettslagene er i stor grad fornøyde med oppfølgingen fra idrettsrådene/ idrettskretsene. De understreker behovet for videre økonomisk bistand, oppfølging og faglig rådgivning fra overordnede ledd for å lykkes med dette arbeidet.

NIF har ivaretatt og utviklet ordningen under virksomhetsområdet Breddeidrett. NIF kommer til å fortsette med å utfordre forvaltningsenhetene på å stimulere de idrettslagene og tiltakene som fungerer best for å få målgruppen inkludert i idrettslag. NIF vil hele tiden utvikle seg i tråd med behov i samfunnet, og ønsker å prøve ut tiltak som viser seg å fungere enkelte steder. NIF vil organisere møteplasser og ha kontinuerlig dialog med involverte idrettsråd og idrettskretser for å få høyest mulig måloppnåelse, og for å kunne dokumentere den. Suksesskriterier vil bli delt, nettsiden skal bli oppdatert og rapporteringsrutiner skal evalueres og justeres. Idrettslag vil også i 2020 skape god aktivitet for målgruppen.

NIF er takknemlig for støtten KUD gir til Inkludering i idrettslag og den gode dialogen vi har hatt i løpet av 2019. NIF imøteser et fortsatt godt samarbeid i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Anja R. Veum

Anja Rynning Veum
Breiddirettssjef

Line Hurrød

Line Hurrød
Forvaltningsrådgiver

Vedlegg:

- Oversikt over type idrettstilbud og antall deltakere i de ulike idrettstilbudene
- Regnskapsrapport for NIF sentralt og fordeling til idrettsråd og idrettskretser
- Revisjonsberetning for NIF sentralt
- Regional regnskapsrapport